

Deltaprogramma | Veiligheid

Samenvatting

Plan van Aanpak

Inhoudsopgave

1	Inleiding — 2
1.1	Opdrachtschrijving — 2
1.2	Over dit Plan van Aanpak — 2
1.3	Proces en participatie — 3
1.4	Kennisagenda — 3
1.5	Mensen en middelen — 3
1.6	Leeswijzer — 4
2	Naar een principebesluit over nieuwe veiligheidsnormen — 5
2.1	Opdrachtbeschrijving in het kort — 5
2.2	(Deel)producten en voor te bereiden (delta)beslissingen — 6
2.3	Samenhang met andere deelprogramma's — 6
2.4	Proces 2010-2015, politiek-bestuurlijke organisatie en afstemming — 6
3	Verkenning Deltadijken — 7
3.1	Opdrachtbeschrijving in het kort — 7
3.2	(Deel)producten en voor te bereiden (delta)beslissingen — 7
3.3	Samenhang met andere deelprogramma's — 7
3.4	Proces 2010-2015, politiek-bestuurlijke organisatie en afstemming — 8
4	Buitendijks — 9
4.1	Opdrachtbeschrijving in het kort — 9
4.2	(Deel)producten en voor te bereiden (delta)beslissingen — 9
4.3	Samenhang met andere deelprogramma's — 9
4.4	Proces 2010-2015, politiek-bestuurlijke organisatie en afstemming — 10
5	Gebiedspilots waterveiligheid — 11
5.1	Opdrachtbeschrijving in het kort — 11
5.2	(Deel)producten en voor te bereiden (delta)beslissingen — 11
5.3	Samenhang met andere deelprogramma's — 12
5.4	Proces 2010-2015, politiek-bestuurlijke organisatie en afstemming — 12

1 Inleiding

1.1 Opdrachtomschrijving

Tegen de achtergrond van het in het Nationaal Waterplan geschetste lange termijn streefbeeld en beleidskeuzes heeft het Deelprogramma Veiligheid als doel *het bereiken en handhaven van veiligheid tegen overstromingen op een politiek-maatschappelijk aanvaard risiconiveau*. De scope van het deelprogramma is de ontwikkeling van het beleid gericht op de veiligheid tegen overstromingen in het hele land, in samenhang met andere landen in de stroomgebieden van Rijn, Maas, Schelde en Eems. Het Deelprogramma Veiligheid heeft daarmee binnen het Deltaprogramma een generiek karakter en is beleidsvormend (kaderstellend, beoordelend, programmerend en agenderend) van aard.

De Opdrachtomschrijving van het Deelprogramma Veiligheid vormt de politieke opdrachtomschrijving van het Deelprogramma. Het diende als leidraad en basis bij het opstellen van de Plannen van Aanpak. Het gaat in het Deelprogramma Veiligheid om generieke beleids- en kennisproducten die deel uitmaken van de al langer lopende beleidsvorming in het kader van Waterveiligheid 21e Eeuw die is neergelegd in het Nationaal Waterplan. Deze zijn in de Plannen van Aanpak, op basis van de bredere opzet van het Deltaprogramma, de daarin gehanteerde basiswaarden en uitgangspunten en de principes van "joint fact finding", aangepast en aangescherpt.

1.2 Over dit Plan van Aanpak

Dit Plan van Aanpak vormt de samenvatting van de gedetailleerde Plannen van Aanpak onder het Deelprogramma Veiligheid, te weten:

1. Plan van Aanpak Naar een principebesluit over nieuwe veiligheidsnormen;
2. Plan van Aanpak Verkenning Deltadijken;
3. Plan van Aanpak Buitendijks;
4. Plan van Aanpak Gebiedspilots Waterveiligheid.

Dit Plan van Aanpak vormt een momentopname en zal op basis van voortschrijdend inzicht worden bijgesteld. Er wordt op hoofdlijnen ingegaan welke besluiten, beleidsproducten en kennisproducten tot stand zullen komen. Tevens wordt aangegeven welke partijen op welke wijze worden betrokken in dit proces. De gedetailleerde Plannen van Aanpak bevatten een gedetailleerde planning waarin overleg, besluiten en (deel) producten in de tijd worden weergegeven. Tevens wordt in elk Plan van Aanpak ingegaan op de voor de uitvoering benodigde inzet en middelen, alsmede risico's en beheersmaatregelen.

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) valt ook onder het Deelprogramma Veiligheid, maar hiertoe is geen apart Plan van Aanpak opgesteld. Het HWBP wordt onverkort volgens de bestaande programmering voortgezet. De implementatie van de Europese Richtlijn Overstromingsrisico's is geen onderdeel van het Deelprogramma Veiligheid. Hier gaat het in verband met de rapportage van het Nederlandse overstromingsrisicobeleid aan Brussel om een inventarisatie van vigerende doelen en maatregelen. Tot slot is voor de vierde toetsing van de waterkeringen geen apart Plan van Aanpak opgesteld, omdat het hier gaat om een regulier proces (de proeftoetsing van nieuwe normen is wel onderdeel van het Deelprogramma Veiligheid en is onderdeel van het Plan van Aanpak Naar een principebesluit over nieuwe veiligheidsnormen).

1.3 Proces en participatie

Het bestuurlijk overleg over zaken binnen het Deelprogramma Veiligheid vindt plaats in het Nationaal Water Overleg (NWO), dat ambtelijk wordt voorbereid via het Afstemoverleg Waterveiligheid, het Agendaoverleg (AGO) en het Directeurenoverleg Water (DWO). (Delta) besluiten in het kader van het Deelprogramma Veiligheid worden ter bespreking voorgelegd aan het NWO, dat een adviserende rol heeft richting de bewindspersoon. Voor wat betreft de maatschappelijke participatie in het Deelprogramma Veiligheid speelt het Overlegorgaan Water en Noordzee (OWN) een centrale rol. Ook het OWN heeft een adviserende rol richting de bewindspersoon.

De Directeur Water wordt als 'gedelegeerd opdrachtgever' ondersteund door een ambtelijke programmaorganisatie bestaande uit het (DG Water) Programma Water en Veiligheid onder leiding van het Hoofd Water en Veiligheid. Binnen de programmaorganisatie is de projectleider Waterveiligheid 21e Eeuw namens het Hoofd Water en Veiligheid Programmadirecteur van het Deelprogramma Veiligheid. De Programmadirecteur stuurt het Deelprogramma Veiligheid aan in nauw overleg met de partners in het WV21 Afstemoverleg, te weten de ministeries van VROM, LNV, Financiën en Binnenlandse Zaken, het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Riviergemeenten (de Vereniging Nederlandse Gemeenten is agendalid).

In de gedetailleerde Plannen van Aanpak wordt ook ingegaan op andere arrangementen voor participatie van deze en andere betrokkenen zoals ministeries, koepels, provincies, waterschappen, gemeenten en belangenorganisaties. Binnen deze arrangementen worden specifieke en gedetailleerde resultaten, doelen en andere zaken besproken.

Bij het betrekken van deze en andere partijen wordt steeds gestreefd naar:

- Participatie in een zo vroeg mogelijk stadium van het proces;
- Een goede verbinding met het regionale bestuur;
- Voldoende draagvlak bij de achterban van de relevante maatschappelijke organisaties; en
- Expliciete aandacht voor het vergroten van het maatschappelijk bewustzijn en het ontsluiten van creatieve ideeën.

1.4 Kennisagenda

In elk Plan van Aanpak is onderscheid gemaakt in beleid- en kennisproducten. De kennisproducten zijn tevens samengebracht in een apart document, de Kennisagenda van het Deelprogramma Veiligheid. Hierin zijn deze gekoppeld aan de Nationale Kennis en Innovatie Agenda, zoals weergegeven in het Nationaal Waterplan. Doel van de Kennisagenda van het Deelprogramma Waterveiligheid is om zoveel mogelijk samen met betrokken kennisinstellingen, innovatieplatforms en – netwerken, het bedrijfsleven en andere betrokkenen te komen tot een gezamenlijke kennisgrondslag onder het waterveiligheidsbeleid, geheel in lijn met de principes van 'joint fact finding'.

1.5 Mensen en middelen

Voor de financiering van het Deelprogramma Veiligheid wordt onderscheid gemaakt tussen personele inzet en bureau- en onderzoekskosten. De inzet in het Deelprogramma Veiligheid wordt gedekt met eigen mensen en middelen, vooral vanuit het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (DG Water en Waterdienst). Waar van toepassing (met name in de gebiedspilots) dragen regionale partners ook bij met eigen mensen en middelen uit de lopende begrotingen.

1.6

Leeswijzer

In hoofdstukken 2 t/m 5 worden de 4 Plannen van Aanpak één voor één toegelicht, te weten:

1. Plan van Aanpak Naar een principebesluit over nieuwe veiligheidsnormen;
2. Plan van Aanpak Verkenning Deltadijken;
3. Plan van Aanpak Buitendijks;
4. Plan van Aanpak Gebiedspilots Waterveiligheid.

Per Plan van Aanpak wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Opdrachtschrijving in het kort
- (Deel) producten en voor te bereiden (delta) beslissingen
- Samenhang met andere deelprogramma's
- Proces 2010-2015, bestuurlijke organisatie en afstemming

2 Naar een principebesluit over nieuwe veiligheidsnormen

2.1 **Opdrachtbeschrijving in het kort**

In de Wet op de waterkering zijn normen voor waterveiligheid vastgelegd en van toepassing op ongeveer 3500 kilometer aan primaire waterkeringen. De veiligheid die deze waterkeringen moeten bieden is gebaseerd op veiligheidsnormen die na de watersnoodramp in 1953 zijn ontwikkeld en worden uitgedrukt als gemiddelde overschrijdingskans per jaar van de hoogste hoogwaterstand waarop de primaire waterkering moet zijn berekend. Deze kans varieert van 1/10.000 per jaar voor Centraal Holland, 1/4000 voor Noord- en Zuid-West Nederland, 1/2000 voor het merengebied tot 1/1250 per jaar langs de grote rivieren tot 1/250 per jaar voor de dijkringen langs de Maas in Limburg. Iedere zes jaar toetsen de waterkering-beheerders of de primaire waterkeringen aan deze (wettelijke) normen voldoen. Zo wordt duidelijk of de bescherming toereikend is. Waar dat niet het geval is, is verbetering van de waterkering noodzakelijk.

In het Nationaal Waterplan heeft het kabinet aangegeven dat het normenstelsel voor waterveiligheid geactualiseerd zal worden. Bij de afweging voor een geactualiseerd beschermingsniveau wordt rekening gehouden met een basisveiligheid voor ieder individu, een maatschappelijk aanvaardbaar risico voor grote groepen slachtoffers en een economisch optimaal veiligheidsniveau. Het kabinet kiest er dus voor om voor het beschermingsniveau, in aanvulling op economische afwegingen, expliciet rekening te gaan houden met slachtofferrisico's.

In 2011 dient een principebesluit te worden genomen ten aanzien van de nieuwe normering. Dit voorstel zal een politiek besluit zijn, géén juridisch besluit. Het principebesluit zal in ieder geval aangeven en motiveren:

1. het type normen de technische uitwerking hiervan,
2. op welke eenheden die norm wordt toegepast (bijvoorbeeld dijkringen, delen van dijkringen, clusters van dijkringen, gebieden),
3. in hoeverre normhoogten verschillen (differentiatie) en hoeveel verschillende 'klassen' er worden gedefinieerd,
4. hoe de hoogte van de norm (getal, klasse, bandbreedte) wordt uitgedrukt en wat de hoogte van die norm is,
5. hoe de norm getoetst kan worden.

Het principebesluit behelst de politieke besluitvorming over de vereiste beschermingsniveaus van de dijkringen. Aan de hand van de normen uit het principebesluit kan met behulp van gevoeligheidsanalyses alvast gestart worden met gebiedsgerichte onderzoeken (in nauwe samenwerking met de betreffende gebiedsgerichte deelprogramma's binnen het Deltaprogramma) om te bezien welke maatregelen nodig zijn om de veiligheid op dit niveau te houden of te krijgen. De juridische vastlegging van nieuwe normen in de Waterwet geschiedt op een later moment. Conform de Waterwet worden elke twaalf jaar de doeltreffendheid en de effecten van de normen bezien.

2.2 (Deel)producten en voor te bereiden (delta)beslissingen

Wanneer

Besluiten en (deel) producten

Januari 2010	Eerste concept principebesluit (status, toelichting, bouwstenen)
Juni 2010	Tweede concept principebesluit
3 maanden na aantreden nieuwe bewindspersoon	(inclusief indicatieve normen, dijkkringkaart en toelichting op het verdere verloop van het proces)
	Uitvoerbaarheidstoets
4 maanden na aantreden nieuwe bewindspersoon	Diverse adviezen
September 2010	Eindrapport kostenbaten analyse en Slachtofferanalyses
7 maanden na aantreden nieuwe bewindspersoon	Derde concept principebesluit
2011	Definitief principebesluit door de Ministerraad

2.3 Samenhang met andere deelprogramma's

Het principebesluit normering is een zogenaamde deltabeslissing. De principebeslissing over veiligheidsnormen geeft de veiligheidopgave voor alle gebiedsgerichte deelprogramma's. Binnen het Deltaprogramma wordt daarom het maandelijks overleg van de programmadirecteuren van de 9 deelprogramma's in het Deltaprogramma benut om afstemming binnen het Deltaprogramma te waarborgen.

2.4 Proces 2010-2015, politiek-bestuurlijke organisatie en afstemming

Het principebesluit met daarin nieuwe, indicatieve veiligheidsnormen wordt genomen door het Kabinet, ingebracht door de Bewindspersoon van Verkeer en Waterstaat. Om te komen tot een goed gefundeerd en weloverwogen besluit voert de Bewindspersoon – en namens haar het Directoraat-Generaal Water – bestuurlijk overleg met verschillende bestuurlijke partijen. Dit overleg dient ertoe om bestuurders te consulteren over het principebesluit en een beeld te krijgen van visies en standpunten van bestuurders. Bestuurlijk overleg draagt tevens bij aan het draagvlak onder het principebesluit. Het overleg resulteert in een bestuurlijk advies over het principebesluit aan de Bewindspersoon. Dit bestuurlijk overleg vindt plaats in het Nationaal Wateroverleg (NWO) en wordt ambtelijk voorbereid in achtereenvolgens het Afstemoverleg Waterveiligheid, Het Agendaoverleg (AGO) en het directeurenoverleg Water (DWO). Aanvullend op de landelijke afstemming in het NWO worden er ambtelijke en bestuurlijke consultaties in de regio gehouden om tot een goed gefundeerd en weloverwogen principebesluit te komen. De consultaties worden georganiseerd door DGW in samenwerking met IPO, UvW en VNG. Voor de bestuurlijke consultatie wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande gebiedgerichte gremia van het Deltaprogramma. Door in de regio consultatieronden te houden biedt dit DGW de mogelijkheid om de regio te informeren over het proces en de inhoud van het principebesluit. Bovendien wordt aan de regio de mogelijkheid geboden om aan te geven of er naast de kostenbaten analyse en slachtoffer risico's nog regiospecifieke aspecten meegewogen zouden moeten worden bij de bepaling van de normhoogten. Tevens worden het CPB, het RLI, de ACW, de CAW en de ENW om advies gevraagd en wordt met behulp van focusgroepen dialoog over de nieuwe normen gevoerd met burgers.

3 Verkenning Deltadijken

3.1 Opdrachtbeschrijving in het kort

In het Nationaal Waterplan heeft het kabinet aangegeven een verkennend onderzoek te starten naar de kansen en beperkingen van de Deltadijk inclusief de ruimtelijke en financiële consequenties. Een Deltadijk is een robuuste dijk die zo hoog, breed of sterk is dat de kans op een oncontroleerbare overstroming praktisch nihil is. De verkenning Deltadijken geeft antwoord op de vraag of Deltadijken op de langere termijn (mede met het oog op nieuwe normen voor waterveiligheid) een oplossing bieden voor de gevolgen van klimaatverandering en een reëel alternatief vormen bij het ontwikkelen, ontwerpen en uitvoeren van concrete maatregelen. De verkenning moet begin 2011 tot een advies aan de bewindspersoon leiden op basis van een analyse van:

1. techniek (wat is een deltadijk en welke technische oplossingen zijn reëel?);
2. bestuurlijk-juridisch (relatie met het huidige normeringssysteem, toetsbaarheid, verdeling verantwoordelijkheid/rol nu én op langere termijn, opties voor latere versterking);
3. financiën (hoe duur t.o.v. klassieke versterking van keringen, verdeling aanleg/onderhoud van multifunctionele keringen);
4. communicatie (hoe leg je bestuurders en bevolking het concept en de consequenties uit van een kering die wel kan overstromen, maar niet kan bezwijken?);
5. ruimtelijke kwaliteit (hoe past een Deltadijk in de fysieke leefomgeving?);
6. gebieden (in welk type gebied past welk type deltadijk?);

In het proces wordt sterk voortgebouwd op bestaande kennis vanuit kennis- en innovatieprogramma's, de kennisinstellingen, waterkeringbeheerders, het bedrijfsleven en het buitenland ('joint fact finding'). In 2010 worden ten behoeve van het normeringsproces tussenproducten opgeleverd, te weten een globale KBA over een landsdekkende toepassing van deltadijken (mei 2010) en conclusies ten behoeve van het principebesluit (augustus 2010). Het eindrapport wordt in maart 2011 opgeleverd. Bij een positief advies worden in nauwe samenwerking met de gebiedsgerichte deelprogramma's van het Deltaprogramma voorstellen gedaan voor het vervolgproces waarin ingegaan wordt op de wijze waarop Deltadijken kunnen worden ontwikkeld en in uitvoering worden genomen.

3.2 (Deel)producten en voor te bereiden (delta)beslissingen

<i>Wanneer</i>	<i>Besluiten en (deel) producten</i>
----------------	--------------------------------------

September 2010

Globale KBA over landsdekkende toepassing Deltadijken

Maart 2011

Eindrapport Deltadijken

3.3 Samenhang met andere deelprogramma's

In de gebiedsgerichte deelprogramma's, en met name bij veel provincies en waterschappen, is er veel vraag naar Deltadijken. De resultaten van deze verkenning zijn uitgangspunt bij verdere verkenningen van gebiedspecifieke toepassingsmogelijkheden van Deltadijken als onderdeel van besluitvorming over concrete investeringen in waterveiligheid.

3.4 Proces 2010-2015, politiek-bestuurlijke organisatie en afstemming

De studie naar de haalbaarheid en toepasbaarheid van Deltadijken is vooral generiek, en nog niet gebiedspecifiek. Deltadijken komen als generieke oplossing verder aan bod in het normeringsproces, waarin middels consultaties en ook via het NWO en het OVN verschillende partijen betrokken zijn (zie hierboven). Verder worden middels zogenaamde "ontwerpworkshops" vooral bedrijven en kennisinstellingen betrokken om mee te denken met de ontwikkeling van het concept deltdijken. Op dit moment wordt nog gezien hoe ook (straks) het informeren van allerlei partijen over de resultaten van de studie, met name ook via en binnen de gebiedsgerichte deelprogramma's.

4 Buitendijks

4.1 Opdrachtbeschrijving in het kort

In het waterveiligheidsbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen binnendijkse en buitendijkse gebieden. De gronden die niet beschermd worden door een primaire waterkering zijn 'buitendijkse' gebieden. Het betreft gebieden in de afslagzone langs de kust, het rivierbed langs de grote rivieren, langs de meren en in de Zeeuwse en Zuid-Hollandse delta en langs de Waddenzeekust. In tegenstelling tot binnendijkse gebieden gelden voor buitendijkse gebieden geen normen voor de bescherming tegen hoogwater. Bewoners en gebruikers dragen zelf de verantwoordelijkheid voor gevolgbeperkende maatregelen en het eigen risico voor schade door water. Voor de aaneengesloten buitendijkse bebouwing in 13 kustplaatsen wil het rijk (in principe met zandsuppleties) er voor zorgen dat als gevolg van zeespiegelstijging de bescherming er niet op achteruit gaat. Daarbuiten neemt het rijk geen verantwoordelijkheid voor handhaven van het buitendijkse veiligheidsniveau. De beoordeling van de feitelijke veiligheids situatie, het communiceren hierover, evenals het afwegen van nut en noodzaak van aanvullende beschermende maatregelen is een taak van regionale overheden. Zo zijn in Flevoland al normen vastgesteld voor nog te realiseren buitendijkse gebieden en loopt in de provincie Zuid-Holland nu een proefjaar met normen voor slachtofferrisico's en maatschappelijke ontwrichting voor nieuwe initiatieven in buitendijks gebied.

In het Plan van Aanpak worden de nog bestaande vragen over buitendijkse risico's, rollen en verantwoordelijkheden beantwoord en wordt onderzocht op welke wijze er (toch) een vorm van basisveiligheid zou kunnen gelden buitendijks. Dat gebeurt mede op basis van de uitkomsten over de toepassing van basisveiligheid voor het binnendijkse gebied (als onderdeel van het proces van normering). Dat zou mogelijk kunnen leiden tot een herijking van het beleid. Het Plan van Aanpak voorziet tot slot in een heldere communicatie over buitendijkse risico's, rollen en verantwoordelijkheden met betrokken overheden, bewoners, gebruikers en belanghebbenden in buitendijkse gebieden.

4.2 (Deel)producten en voor te bereiden (delta)beslissingen

In het Plan van Aanpak wordt (in 2010) voorzien in een aanvulling op de eerder uitgevoerde analyse van knelpunten en het mede op basis van de uitkomsten van het normeringsproces nemen van een besluit over de toepassing van het begrip basisveiligheid in buitendijkse gebieden (begin 2011). Voorts voorziet het Plan van Aanpak in het samen met regionale overheden instellen van een Taakgroep die (in 2011) het eventueel herijkte buitendijkse beleid gaat uitwerken en zorgdraagt voor een heldere communicatie hierover met overheden, bewoners, gebruikers en andere belanghebbenden in buitendijkse gebieden.

Wanneer

Besluiten en (deel) producten

2010

Diversie studies (inclusief vitale infrastructuur buitendijks)

2011

Besluit over buitendijkse risico's, rollen en verantwoordelijkheden

2011-2012

Communicatie over buitendijkse risico's, rollen en verantwoordelijkheden

4.3 Samenhang met andere deelprogramma's

Binnen het Deelprogramma Veiligheid wordt het beleid over buitendijkse risico's, rollen en verantwoordelijkheden bepaald en zorg gedragen voor een heldere

communicatie daarvan. Voor de uitvoering van het beleid zijn verschillende andere instrumenten in te zetten, met name ook in het spoor van ruimtelijke ordening. Deze vormen onderdeel van het Deelprogramma Nieuwbouw en Herstructurering, met name in de vorm van het ook in het Nationaal Waterplan aangekondigde instrument overstromingsrisicozonering.

Alle gebiedsgerichte deelprogramma's kennen buitendijkse gebieden. De betreffende deelprogramma's zullen daarom goed geïnformeerd worden een eventuele herijking van het beleid en de daaropvolgende communicatie over buitendijkse risico's, rollen en verantwoordelijkheden.

4.4 Proces 2010-2015, politiek-bestuurlijke organisatie en afstemming

Het projectteam Buitendijks bestaat uit vertegenwoordigers van VenW, VROM, BZK, IPO, UvW en VNG. Zij voeren allereerst een aantal nadere verkenningen uit en faciliteren de besluitvorming over buitendijks. Ondertussen wordt in het normeringsproces nagedacht over het concept basisveiligheid en de mate waarin dit een rol gaat spelen in de normering voor waterveiligheid. Daarbij zijn veel partijen betrokken (zie ook het Plan van Aanpak normering en hoofdstuk 2 in deze samenvatting). Op basis van de uitkomsten hiervan zullen verschillende opties voor een vorm van basisveiligheid in buitendijkse gebieden worden gezien en besproken, ondermeer in het NWO en het OWN. Ook zullen verschillende adviesorganen gevraagd worden hierover te adviseren. De bewindspersoon maakt uiteindelijk een keuze, mede gelet op de uitkomsten van bovenstaand proces, en legt een advies voor besluitvorming voor aan de Ministerraad.

Vervolgens wordt een communicatietraject opgezet waarin vooral regionale overheden een belangrijke rol spelen. In een gezamenlijke Taakgroep zal worden gezien hoe buitendijkse risico's, rollen en verantwoordelijkheden goed gecommuniceerd kunnen worden met bewoners, gebruikers en belanghebbenden in buitendijkse gebieden.

5 Gebiedspilots waterveiligheid

5.1 **Opdrachtbeschrijving in het kort**

In het Nationaal Waterplan is aangegeven dat het rijk een aantal gebiedspilots uitvoert gericht op het (in alle lagen) verbeteren van de waterveiligheid. Het doel van deze pilots is om met betrokken (regionale) partijen te bezien hoe verschillende kans- en gevolgbeperkende maatregelen in onderlinge samenhang kunnen bijdragen aan waterveiligheid. Er zijn in totaal 6 pilots:

1. Dijkkring 14 (Centraal Holland)
2. Dijkkring 36 (Land van Heusden/De Maaskant)
3. Dijkkring 43 (Betuwe/Tieler- en Culemborgerwaarden)
4. Dijkkring 22 (Eiland van Dordrecht)
5. De waterbestendige stad (regio Amsterdam)
6. Maaskaden

De gebiedspilots richten zich op het verbeteren van de waterveiligheid in gebiedsgerichte ontwikkelingsprocessen, waarbij in principe alle lagen integraal worden meegenomen (meerlaagsveiligheid). Hoewel de gebiedspilots sterk verschillend zijn en alle hun eigen specifieke omstandigheden kennen, zijn veel voorkomende onderwerpen van aandacht:

- Consequenties nieuw normenstelsel en normverhoging
- Doorbraakvrije dijk
- Overstromingsrisicozonering
- Compartimentering (geheel of lokaal)
- Bescherming vitale functies en evacuatie routes
- Effectieve rampenbeheersing
- Implementatie ROR
- Relatie met Ruimtelijke Ordening; afstemming op regionale plannen

De pilots bevatten verkenningen, analyses en oplossingsrichtingen die uiterlijk in juni 2011 worden opgeleverd in de vorm van een eindrapport. Er vindt geen bestuurlijke besluitvorming plaats. Wel zullen enkele pilots resulteren in een advies aan de bewindspersoon. De gebiedspilots zijn een samenwerking van rijk en regio. Het rijk heeft daarbij een stimulerende en faciliterende rol. De regio voor de uitvoering van de pilots ligt bij regionale overheden.

5.2 **(Deel)producten en voor te bereiden (delta)beslissingen**

<i>Wanneer</i>	<i>Besluiten en (deel) producten</i>
----------------	--------------------------------------

1 april 2011	Conceptrapportages gebiedspilots
---------------------	----------------------------------

1 juli 2011	eindrapportages gebiedspilots
--------------------	-------------------------------

5.3 Samenhang met andere deelprogramma's

Er is een nauwe samenhang van de gebiedspilots met diverse deelprogramma's uit het Deltaprogramma. Dit betreft vooral de deelprogramma's 'Veiligheid', 'Nieuwbouw en herstructurering', 'Rijnmond -Drechtsteden', 'Zuidwestelijke Delta', 'IJsselmeergebied' en 'Rivieren'. In onderstaande tabel is dit per gebiedspilot weergegeven:

<i>Gebiedspilot</i>	<i>Aansluiting bij deelprogramma's uit het Deltaprogramma</i>
Dijkkring 43	<ul style="list-style-type: none">- Veiligheid- Nieuwbouw en herstructurering
Dijkkring 36	<ul style="list-style-type: none">- Rivieren / Rijn- Veiligheid- Nieuwbouw en herstructurering
Dijkkring 14	<ul style="list-style-type: none">- Rivieren / Maas- Veiligheid- Rivieren / Rijn
Dijkkring 22	<ul style="list-style-type: none">- Rijnmond - Drechtsteden- Veiligheid- Nieuwbouw en herstructurering- Rijnmond - Drechtsteden- Zuidwestelijke Delta- Rivieren
De waterbestendige stad (Amsterdam)	<ul style="list-style-type: none">- Veiligheid- Nieuwbouw en herstructurering- Rivieren / Rijn
Maaskaden	<ul style="list-style-type: none">- Veiligheid- Nieuwbouw en herstructurering- Rivieren / Maas

Een belangrijke rol van de gebiedspilots is daarbij het inbrengen van kennis en ervaring vanuit het betreffende gebied voor de toepassing van het meerlaagsveiligheidsconcept.

5.4 Proces 2010-2015, politiek-bestuurlijke organisatie en afstemming

In 2011 zullen de gebiedspilots worden afgerond met een eindrapportage (concept 1 april 2010; eindrapport 1 juli 2011). In de tussentijd vindt afstemming plaats met en gegevenstoelevering aan de betreffende deelprogramma's.

Hoewel over de resultaten geen bestuurlijk besluitvorming plaats vindt, zijn de gebiedspilots ondergebracht bij een Stuurgroep, die besluit over de opzet van de pilot, mogelijk tussenresultaten bespreekt en een advies uitbrengt over de eindresultaten. Veelal zijn dit reeds bestaande stuurgroepen, dan wel stuurgroepen die binnen het Deltaprogramma zijn of worden opgericht. In deze stuurgroepen zijn alle in de gebiedspilot deelnemende overheden vertegenwoordigd.

Deltaprogramma | Veiligheid

Het Deltaprogramma is een nationaal programma. Rijksoverheid, provincies, gemeenten en waterschappen werken hierin samen met inbreng van de maatschappelijke organisaties. Het doel is om Nederland ook voor de volgende generaties te beschermen tegen hoogwater en te zorgen voor voldoende zoetwater.

Het Deltaprogramma kent negen deelprogramma's:

- Veiligheid
- Zoetwater
- Nieuwbouw en herstructurering
- Rijnmond-Drechtsteden
- Zuidwestelijke Delta
- IJsselmeergebied
- Rivieren
- Kust
- Waddengebied

www.delta-programma.nl

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Juli 2010